

Kodeks graniczny Schengen: zgoda co do zaostrożenia odpraw na granicach zewnętrznych

7 grudnia 2016 r. Komitet Stałych Przedstawicieli (Coreper) zatwierdził uzgodniony z Parlamentem kompromisowy tekst dotyczący zmiany kodeksu granicznego Schengen. Zmiana przewiduje częstsze sprawdzanie – w odpowiednich bazach danych – podróżnych na zewnętrznych granicach UE.

„Porozumienie zawdzięczamy ciężkiej pracy i zaangażowaniu wszystkich stron”, powiedział Robert Kaliňák, słowacki minister spraw wewnętrznych, a zarazem przewodniczący Rady. „Rozporządzenie jest odpowiedzią na rosnące zagrożenie terrorystyczne w Europie. Ma szczególne znaczenie w kontekście rozwiązywania problemu zagranicznych bojowników”.

Zmiana zobowiązuje państwa członkowskie do rutynowego sprawdzania danych wszystkich podróżnych (także osób uprawnionych zgodnie z prawem unijnym do swobodnego przekraczania granic zewnętrznych, np. obywateli UE oraz członków ich rodzin, którzy nie mają obywatelstwa UE) w bazach utraconych lub skradzionych dokumentów. Sprawdzać się też będzie, czy osoby te nie stanowią zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. Kontrole będą obowiązkowe na wszystkich granicach zewnętrznych (powietrznych, morskich i lądowych) przy wjeździe i wyjeździe.

Jeżeli jednak systematyczne weryfikowanie w bazach danych wszystkich podróżnych uprawnionych do swobodnego przemieszczania się będzie nadmiernie zakłócać ruch na granicach morskich i lądowych, państwa członkowskie będą mogły sprawdzać jedynie wybrane osoby, o ile ocena ryzyka nie wykaże, że istnieje zagrożenie dla bezpieczeństwa wewnętrznego, porządku publicznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych danego państwa członkowskiego.

Jeśli chodzi o granice powietrzne, instytucje ustaliły, że państwa członkowskie będą mogły korzystać z możliwości rzadszej weryfikacji jedynie w 6-miesięcznym okresie przejściowym po wejściu w życie zmienionego rozporządzenia. Okres ten zostanie wyjątkowo przedłużony o maksymalnie 18 miesięcy, w przypadku gdy na danym lotnisku z powodu trudności infrastrukturalnych potrzeba będzie więcej czasu na dostosowania, bez których nie dałoby się prowadzić rutynowych kontroli w bazach danych bez nadmiernych zakłóceń w ruchu.

Kontekst

Projekt rozporządzenia zmieniającego kodeks graniczny Schengen Komisja Europejska przedstawiła w grudniu 2015 r. Jest to odpowiedź na rosnące zagrożenie terrorystyczne i na apel Rady (zamieszczony w konkluzjach z 9 i 20 listopada 2015 r.) o zmianę kodeksu ułatwiającą rozwiązanie problemu zagranicznych bojowników terrorystycznych. Porozumienie jest też konkretnym następstwem deklaracji i planu uzgodnionych 16 września 2016 r. w Bratysławie przez przywódców 27 państw członkowskich.

Obecnie z uwagi na bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny państwa członkowskie są zobowiązane systematycznie kontrolować we wszystkich bazach danych obywateli państw trzecich przy wjeździe do UE. Aktualne przepisy nie przewidują jednak takich kontroli przy wyjeździe. Nie nakazują również systematycznej weryfikacji osób uprawnionych zgodnie z prawem unijnym do swobodnego przemieszczania się. Zmiana polega na ujednoliceniu tych obowiązków, tzn. na wprowadzeniu rutynowego sprawdzania również przy wyjeździe w celu upewnienia się, że ani obywatele państw trzecich, ani obywatele UE i członkowie ich rodzin nie zagrażają bezpieczeństwu wewnętrznemu i porządkowi publicznemu.

Odtąd system informacyjny Schengen i inne odpowiednie unijne bazy danych będą wykorzystywane częściej. Będzie też można używać innych baz należących do Interpolu. Obowiązkowe będzie zwłaszcza korzystanie z bazy skradzionych lub utraconych dokumentów podróży prowadzonej przez Interpol. Taka weryfikacja przy wjeździe i przy wyjeździe ma dotyczyć zarówno obywateli państw trzecich, jak i obywateli UE uprawnionych zgodnie z prawem unijnym do swobodnego przemieszczania się.

Co dalej?

Porozumienie potwierdził w imieniu Rady Komitet Stałych Przedstawicieli. Teraz rozporządzenie trafi pod głosowanie w pierwszym czytaniu w Parlamencie Europejskim, a następnie wróci do Rady do przyjęcia.

- [Unijna walka z terroryzmem \(podsumowanie informacyjne\)](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press